



Antonio da Correggio: *Noli Me Tangere* [Ne tuŝu min], ĉ. 1525. Maria Magdalena kaj Kristo la matenon de la Resurekto. Maria vidas iun, supozante li estas la ĝardenisto. Ŝi finfine rekonas Jesuon. Joh 20,11-20

KELI

Kristana Esperantista Ligo Internacia
fondita en 1911, neneŭtrala kunlaboranta kun UEA

Celo: *Krei efikan kontakton inter kristanoj el diversaj landoj kaj per Esperanto diskonigi la Evangelion pri Jesuo Kristo.*

Prezidanto: Philippe Cousson

✉ 26 rue de Pré-Ventenet,
FR 86340 Nouaillé-Maupertuis, Francio;
☎ +33 (0) 549468021; ✉ philippe.cousson@sfr.fr

Sekretario: Pavel POLNICKÝ;

✉ Lidická 939/11,
CZ 290 01 Poděbrady, Ĉeĥio
☎ +420 723 672 335;
✉ polnickypavel@seznam.cz

Kasisto: Ágnes RÁCZKEVY-EÖTVÖS

✉ Klauzál utca 32,
HU 1072 Budapest, Hungario
☎ +36 302 000 306;
✉ agnes@raczkevy-eotvos.com

Kotizoj: Rekta membro kun gazeto, minimume €20,- • Membro-subtenanto €30,- • Nura abono: pagante rekte al KELI €16,- • pagante al Libroservo €18,- • Sendoj de okcidentaj monbiletoj per registrita letero al la kasisto de KELI. •

Se estas en via lando UEA-poŝtĝirkonto (informiĝu ĉe UEA) bonvolu prefere pagi al UEA por konto **kelk-p** de KELI • Franca bankkonto de 'KELI Ligue Chrétienne Espérantiste Internationale':
CIC-banko, BIC: CMCIFRPP;

IBAN: FR76 1009 6182 4800 0368 7480 104

Vizitu ankaŭ la ttt-paĝon www.chez.com/keli/

DIA REGNO

Oficiala organo de KELI, fondita en 1908
dumonata revuo - ISSN 0167-9554

Redaktoro: Bengt Olof ÅRADSSON

✉ Kungsgatan 13B; SE-281 54 Hässleholm; Svedio
☎ +46 70 2004574; ✉ dr_board@yahoo.se

Kontrollegis: Pavel POLNICKÝ

Abonprezo sen membreco en KELI: €16,- aŭ egalvalora. Abonoj kaj anonckostoj pagotaj al la kasisto de KELI (vidu supre).

Pri la enhavo de la artikoloj respondecas nur la aŭtoroj. Represo kaj traduko permesataj, kondiĉe ke oni citas la fonton. Specimenon kun represo aŭ traduko oni sendu al la redaktoro.

Ekspedado: Pavel POLNICKÝ

Vidu la adreson de la sekretario

Presado: Tiskárna ASTROprint s.r.o., Poděbrady, Ĉeĥio. ✉ info@astroprint.cz

Eldonmonatoj: meze de feb, apr, jun, sep, okt, dec.

Enhavo

Amo, espero, laŭdo	27
Propeta preĝo	31
Vivo de Willibrord ĉefepiskopo de Utreĥto	32
Biblia vorto kaj mia penso	39
La mortomeritaj pekoj – malnovaj kaj novaj	40
Spirita literaturo en la eldonejo KAVA-PECH	43
Aldono pri la ŝanĝo en la eldonejo KAVA-PECH	46
Triobla danko	47
Kanto: La trian tagon	48

Redaktoraj vortoj

Kara leganto, la prediko, kiun vi trovas jam sur la sekvanta paĝo, tiel komenciĝas, ke ni vivas en tempo de malordo kaj necerteco. Post 5 jaroj tiuj vortoj daŭre, aŭ eĉ pli, estas validaj. De unu tago al la alia ni ne scias kio okazas. Kia granda trankviliĝo, ke kelkaj aĵoj ne ŝanĝiĝas – nia fundamento – nia kredo je Jesuo Kristo.

Legante tiun ĉi numeron de Dia Regno, vi jam celebris la paskajn festotagojn, kiuj memorigas nin pri la krucumado kaj la resurekto de Jesuo Kristo. Sen tiu resurekto nia kredo estus nenio – nur filozofio.

La prediko tiel finiĝas: “Amo, espero kaj laŭdo, jen tio, kio devas porti la Eklezion [nin], eĉ en ĉi tiuj malfacilaj tempoj, precipe en ĉi tiuj malfacilaj tempoj.” Ni restu trankvilaj, restante en nia firma kredo.

Mi deziras al vi bonan legadon.

Amo, espero, laŭdo

Prediko en Poitiers (Unuiĝinta Protestanta Eklezio) en 2020

Philippe COUSSON, FR

Tion, kio estis de la komenco, kion ni aŭdis, kion ni vidis per niaj propraj okuloj, kion ni rigardis kaj niaj manoj palpis, koncerne la Vorton de vivo 2 (kaj la vivo elmontriĝis, kaj ni vidis kaj atestas kaj anoncas al vi la vivon, la eternan vivon, kiu estis ĉe la Patro kaj montriĝis al ni); 3 kion ni vidis kaj aŭdis, tion ni anoncas al vi, por ke vi ankaŭ havu kunulecon kun ni; kaj nia kunuleco estas kun la Patro kaj kun Lia Filo Jesuo Kristo;

1 Johano 3,1-3

Karaj gefratoj, nia tempo estas markita de tiom da malordoj kaj necertecoj, sociaj kaj politikaj problemoj tra la mondo, pandemioj, terorismo, ekologiaj kaj klimataj katastrofoj. Eĉ se ili ne parolas pri tio rekte, vi vidis, ke ĉi tiuj tri malgrandaj versikloj de la unua letero de Johano povas esti por ni konsolo kaj kuraĝigo, kaj eĉ malfermi perspektivon kaj sencon, direkton al niaj vivoj.

La Nova Testamento havas tri partojn atribuitajn al Johano, la Evangelion, ĉi tiujn tri mallongajn epistolojn kaj la libron Apokalipso. Fakuloj ne certas, ĉu ĉi tiuj tekstoj venas de la sama Johano, rekte aŭ nerekte. Sed ĉi tio ne tiom gravas, ke ili estu minimumigitaj. Ni kredas, ke la kanono starigita de la Eklezio en siaj fruaj epokoj estis gvidata de la Sankta Spirito por nia instruado.

Ni do vidu, kion rakontas al ni ĉi tiuj tri versikloj, kaj ni finos trarigardante la ĉitagan tekston el Apokalipso (paĝo 28).

Kaj ĝuste kun la verbo vidi komen-
ciĝas ĉi tiu tria ĉapitro. *Vidu.* Mi eĉ povus

aldoni, ne estu blinda, ne kaŝu viajn okulojn.

Kompreneble, ni devas vidi la situa-
cion de nia mondo, proksime kaj mal-
proksime. Sed estas io alia, kiun ni ne
devas kaŝi, tio, kion ĉi tiu versiklo petas
nin vidi: la amo de la Patro por ni.

Kaj ĉi tiu amo, eĉ se la elektita vorto
estas sufiĉe forta, *agapê*, eĉ se la
diferenco kun la alia vorto *philia* estis tre
troigita, ĉar en la Nova Testamento ili
estas uzataj indifere, ĉi tiu amo do
kvalifikiĝas ĉi tie. Vidu kian amon, kia-
specan amon. La vorto ankaŭ signifas: el
kiu lando. Ĉi tiu amo ne estas ordinara,
ĝi havas specialan, rimarkindan, karak-
terizan kvaliton, kvazaŭ ĝi venus de
aliloke, kaj ĝi venas de aliloke.

Kaj ĉi tiu amo estas donita al ni. Li ne
nur amis nin, li amas nin. Sen peti ion
kompanse. Ĉi tiu amo estas donita al ni.
Sed ĉi tiu amo donita al ni estas ankaŭ la
amo al aliaj kaj al li. Ĉi tiu amo, kiun li
donas al ni, fariĝas pro tio mem nia
naturo, nia nova naturo, se ni akceptas
surmeti ĝin.

Du versikloj atribuitaj al Johano memorigas tion al ni, facile troveblaj: Johano 3,16 kaj 1 Johano 3,16.

Ĉar Dio tiel amis la mondon, ke li donis sian solenaskitan Filon, por ke ĉiu, kiu fidis al li, ne pereu, sed havu eternan vivon.

Kaj

Per ĉi tio ni konas amon: ĉar li demetis sian vivon pro ni; kaj ni devus demeti nian vivon pro la fratoj.

Ni. Kiu estas tiu ni? Kio karakterizas nin? La alvoko, la alvoko, kiun ni aŭdis.

Ni estas alvokitaj infanoj de Dio. Jes, alvokitaj, ne nur nomitaj, sed faritaj, igitaj infanoj de Dio. Alvokitaj, kunvokitaj. Ni, kiuj estis heredantoj de peko kaj kulpo, ni estiĝis filoj de Dio, ni fariĝis filoj de

Dio. Kaj ni vere, efektive estas. Iuj dirus, ke ĝi estas mistero, agado de la Sankta Spirito.

Kaj la dua versiklo komenciĝas per ĉi tiu senduba alparolo, tradukita per “Amataj”. Tio estas, tiuj, kiuj estas amataj. Vi estas tiuj, kiujn oni amas. Aŭ pli ĝuste tiuj, kiuj komprenas, ke ili estas amataj. Ankaŭ aliaj estas amataj, sed ne komprenis, aŭdis, akceptis tion, sed ankaŭ ili estas amataj kaj ili ne vivas per ĉi tiu amo, kiun ili ignoras en ambaŭ sencoj de la vorto, vole aŭ nevole.

Infanoj de Dio. Nur tio! Heredantoj de Dio. Kaj ne estonte, sed nun ni estas tio.

Tamen tio ne videblas. La mondo ne konas nin. Ĉar ĝi ne konis Dion. Ĉar ĝi

2 Kaj mi vidis alian anĝelon suprenirantan de la sunleviĝo, havantan sigelilon de la vivanta Dio; kaj li ekkriis per granda voĉo al la kvar anĝeloj, al kiuj estis donite difekti la teron kaj la maron, 3 dirante: Ne difektu la teron, nek la maron, nek la arbojn, antaŭ ol ni sigelos sur iliaj fruntoj la servistojn de nia Dio. 4 Kaj mi aŭdis la nombron de la sigelitoj, cent kvardek kvar miloj, sigelitaj el ĉiuj triboj de la Izraelidoj:

5 El la tribo de Jehuda estis sigelitaj dek du miloj; El la tribo de Ruben, dek du miloj; El la tribo de Gad, dek du miloj; 6 El la tribo de Aŝer, dek du miloj; El la tribo de Naftali, dek du miloj; El la tribo de Manase, dek du miloj; 7 El la tribo de Simeon, dek du miloj; El la tribo de Levi, dek du miloj; El la tribo de Isahar, dek du miloj; 8 El la tribo de Zebulun, dek du miloj; El la tribo de Jozef, dek du miloj; El la tribo de Benjamin estis sigelitaj dek du miloj.

9 Post tio mi rigardis, kaj jen granda homamaso, kiun neniu povis kalkuli, el ĉiu nacio, kaj el ĉiuj triboj kaj popoloj kaj lingvoj, starantaj antaŭ la trono kaj antaŭ la Ŝafido, vestitaj per blankaj roboj, kaj kun palmoj en iliaj manoj; 10 kaj ili kriis per granda voĉo, dirante: Savo al nia Dio, la sidanta sur la trono, kaj al la Ŝafido. 11 Kaj ĉiuj anĝeloj staris ĉirkaŭ la trono kaj la presbiteroj kaj la kvar kreitaĵoj; kaj ili falis sur sian vizaĝon antaŭ la trono, kaj adorkliniĝis al Dio, 12 dirante: Amen; La laŭdo kaj la gloro kaj la saĝeco kaj la danko kaj la honoro kaj la potenco kaj la forto estu al nia Dio por ĉiam kaj eterne. Amen. 13 Kaj respondis unu el la presbiteroj, dirante al mi: Kiuj estas ĉi tiuj per blankaj roboj vestitaj, kaj de kie ili venis? 14 Kaj mi diris al li: Mia sinjoro, vi scias. Kaj li diris al mi: Ĉi tiuj estas la venantoj el la granda afliktado, kaj ili lavis siajn robojn, kaj blankigis ilin en la sango de la Ŝafido.

Apokalipso 7,2-14

ne vidis, konis, vivis lian amon. La mondo algluiĝis al ŝajnoj. Ĝi vidis tion, kion ĝi volis vidi. Kiu estas la saĝulo? Kie estas la nescianto?

Sed tio, kio ni estos, ankoraŭ ne manifestiĝis, sed ni havas ĉi tiun certecon, ke ĉi tiu manifestiĝo venos. Estas paralela teksto al ĉi tiu parto, kiu prezentas similecojn, sed ankaŭ signifajn diferencojn. Koloseanoj 3,4.

Kiam aperos Kristo, via vivo, tiam vi ankaŭ kun li aperos en gloro.

En ĉi tiu versiklo estas Kristo, kiu manifestiĝas, sed Kristo kiel estanta via vivo, pleniganta vian vivon. Kaj ĉi tiu manifestiĝo de Kristo en vi, per vi, ankaŭ estos manifestiĝo de tio, kio vi estas kun li. La manifestiĝo de Kristo kiel nia vivo samtempe kondukas al la manifestiĝo de tio, kio ni estas en li.

En nia ĉitaga versiklo, neniuj mencioj pri Kristo, kvankam li estas menciita en aliaj versikloj de la sama epistolo. Iuj tradukistoj enkondukis lin pro la paralelo. Sed la substanco de la signifo restas la sama. Male al tiu de Koloseanoj, nia versiklo ne enkondukas ian nocion pri tempo, sinsekvo aŭ konsekvenco, sed pri kondiĉo pli logika ol tempa. Temas ĉi tie pri la manifestiĝo de nia fileco, de nia adopto. Ĝi ankoraŭ ne manifestiĝis. Sed per ĉi tiu manifestiĝo, ni estos similaj al li, al Dio, agnoskitaj kiel similaj al li, kaj ni vidos tion, ni scios tion, ĉar ni vidos lin kia li estas, ĉar ni konsciiĝos, kiu li estas, kia li estas, la Amo.

Ĉi tiu manifestiĝo estos manifesta por kiu? Ĉu nur por ni, aŭ ankaŭ por aliaj? Aŭ ĉu ĝi estos atesto al tiuj, kiuj ne vidis kaj ne sciis, kiu Dio estas?

Vidi la amon de Dio, por ankaŭ povi pli fore vidi lin kiel li estas. Jen promeso. Kaj tamen tiom multaj profetoj aŭ patriarkoj, se ili aŭdis lin, ne vidis lin rekte. Memoru pri Moseo, Elija, Jesaja. Sed Jesuo diris al siaj apostoloj: Se vi vidas min, vi vidas la Patron. Ni vidas, ni vivas, ni konas lian amon. Sed baldaŭ ni vidos lin, preter eĉ lia amo. Kaj tio estas nia espero.

La vorto espero troviĝas, en la skribaĵoj atribuitaj al Johano, nur en ĉi tiu versiklo, dum ĝi multe pli ĉeestas en la epistoloj de Paŭlo aŭ Petro. Ĉi tiu malofteco montras al ni ĝian valoron ĉiloke. Post la amo, kiu enkondukas ĉi tiun pecon, jen la espero, kiu konkludas ĝin.

Iuj tradukoj povas esti misinterpretitaj, *tiu, kiu havas ĉi tiun esperon en li*, ne estas *tiu, kiu havas ĉi tiun esperon en si mem*, ĝi estas *tiu, kiu metas ĉi tiun esperon sur lin*, do sur Dion. La grava afero ne estas havi ĉi tiun esperon en si mem, sed meti sian esperon en Dion.

Kaj meti nian esperon en Dion, en tiun, kiu amas nin, tio purigas nin. La procezo de purigo ekmoviĝas, de apartigo oni povus ankaŭ diri, de sankteco. Pureco, sanktigo venas de kie ni metas nian esperon.

Interese estas, ke eble ĉi tie estas vortludo. Du adjektivoj havas la saman literumon, krom malgranda akcento, spirito, la ekvivalento de la ĉeesto aŭ foresto de *h* antaŭ la vorto. Temas pri “pura” kaj “sencia”. Kun aŭ sen ĉi tiu spirito, ĉi tiu *h*, oni estas aŭ pura aŭ sencia. Estas malmulte inter pureco kaj nescio, kiel malgranda komo iamaniere.

Komence oni rakontas al ni plurfoje pri sciado, pri kono, fine oni rakontas pri pureco. Vidi la amon de Dio kaj elekti la vivon aŭ ignori ĉi tiun amon kaj maltrafi la vivon.

Mi nun finos trarigardante la pecon el Apokalipso.

Apokalipso, kiel vi eble scias, tute ne signifas: katastrofo, sed nur Revelacio. Iuj lingvoj konservis la grekan vorton por la titolo de ĉi tiu libro, kiel Esperanto, aliaj tradukis ĝin kiel la angla.

Ĉi tiu libro volas malkaŝi al ni, kiu estas Jesuo Kristo kaj kion signifas la savo, kiun Dio alportas per li, per bildoj kaj simboloj, kiuj estas malfacile kompreneblaj en nia tempo.

Mi ne faros detalan analizon de ĉi tiu peco. Estas tiom multaj eblaj interpretoj. Ni povas samtempe legi la historion de savo ekde la Kreo aŭ ankaŭ priskribon de la tempoj de la fino. Ĉi tio ne estas mia temo.

En la ĉitaga peco, estas priskribata homamaso vestita per blankaj roboj.

Gravas noti, ke ĉi tiu verbo, “vestita” estas pasiva. Ĉiuj membroj de ĉi tiu granda homamaso, universala laŭ sia konsisto, ne surmetis ĉi tiujn robojn mem. Ĉiu el ĝiaj membroj estis vestata per blanka robo. Ĉiu fariĝis pura. La purigo ne estas farita de la persono mem. Ĉiu estis vestata, ĉiu estis purigata. Ĉi tio ankaŭ estas la amo de Dio donita.

Kaj kiel blankiĝis ĉi tiuj roboj? En la sango de la Ŝafido. Kaj la Ŝafido estas Kristo. Oni diras al ni, ke ĉi tiu homamaso venas de granda afliktado. Multaj interpretoj. Sed, ĉi tie, tiu, kiu ŝajnas plej

konveni al mi, estas tiu, kiu priskribas la nodon de la historio, tio estas la krucumo de Kristo.

La kruco de Kristo estas tipe la manifestiĝo de la savo de Dio. Kun la releviĝo, kiu kompletigas ĝin, la manifestiĝo de lia amo al la mondo. Tien ni devas rigardi, tie ni povas vidi kian amon Dio donis al ni kaj donis al ni vivi. Laŭ tio, ĉu ĉi tiu amo estas vidata, agnoskata, ricevita aŭ ne, oni tiam estas pura aŭ senscia. Kaj tamen, la amo ankoraŭ ĉeestas. La signo daŭre estas tie, videbla por tiu, kiu konsentas rigardi.

La manifestiĝo de ĉi tiu amo en ni estas tio, kio montras al ni, kiaj ni estas, alvokitaj, fariĝintaj infanoj de Dio, amataj kaj vokitaj al amo, en ĉi tiu espero puriganta. Per la amo donita al ni, ni fariĝis similaj al li, ni fariĝos tiaj, sed ni jam estas.

Ni ankoraŭ ne ekkomprenas tion ĉar ni ankoraŭ ne efektigas ĝin, kaj reciproke. Pro tio ke ni ankoraŭ ne komprenis ĉion, restas al ni vojo por iri, sed ni scias, ke ni estas infanoj de Dio malgraŭ tio, kion ni vidas pri ni mem.

Ni prefere rigardu al li, al lia amo, ni komprenos, ke ni estas filoj de Dio, fariĝintaj puraj, kaj pro ĉi tiu espero, kiun li metis en nin, ni povas tiam vivi laŭdantaj, kiel ĉi tiu grandega homamaso en blankaj roboj, antaŭ la trono kaj la Ŝafido.

Amo, espero kaj laŭdo, jen tio, kio devas porti la Eklezion, eĉ en ĉi tiuj malfacilaj tempoj, precipe en ĉi tiuj malfacilaj tempoj.

Amen.

Propeta preĝo

Philippe COUSSON, FR

Patro,

Ni dankas Vin pro la alvoko kiun vi faris al ni, ĉar ĝi donis novan signifon al niaj vivoj kaj ĉar, en Via ama plano por ĉi tiu mondo, Vi asignis al ni lokon, kie ni povas servi al Vi.

Helpu nin distingi kaj kompreni tion, kion vi plenumis en ĉi tiu mondo, por ke ni arde deziru partopreni en ĝi, por ke ni sciu vidi kaj fari hodiaŭ tion, kion ni ne kapablis vidi kaj fari hieraŭ.

Nia vivo estu bona novaĵo!

Patro,

Vi diris al ni, ke ni ne estas el ĉi tiu mondo, sed Vi metis nin en ĉi tiun mondon. Vi metis nin en familion, najbarecon, laborejon, homan komunumon.

Helpu nin, kie ajn ni estas, percepti en tiuj ĉirkaŭ ni iliajn ĝojojn, iliajn bezonojn, iliajn atendojn, por ke ni povu atesti vian Evangelion kaj manifesti vian Regnon, en saĝo kaj fido.

Nia vivo estu bona novaĵo!

Patro,

Ni ne estas el la mondo sed ni estas en la mondo. Estas situacioj, mizeroj, doloroj ĉirkaŭ ni, kiuj estas ekster nia kontrolo. Ni transdonas ilin al vi por ke vi malpezigu kaj trankviligu.

Helpu nin fidi vin, por ke ni humile estadu ĉe tiuj, kiuj krias, kiuj eble krias al Vi.

Nia vivo estu bona novaĵo!

Patro,

Ni ne estas el ĉi tiu mondo, sed ni vivas en ĉi tiu mondo. Ĉiutage ni ricevas multoblajn raportojn pri la malfeliĉoj kaj ĝojoj de homoj, ĉu verajn ĉu malverajn.

Helpu nin kompreni, por kio ni devas preĝi, por kio ni devas agi, sed ankaŭ pri kio ni devas laŭdi vin kaj ĝoji.

Nia vivo estu bona novaĵo!

Patro,

Kvankam ni ne apartenas al ĉi tiu mondo, ni estas parto de via Eklezio, kiu atestas en ĉi tiu mondo. Ni preĝas por niaj fratoj kaj fratinoj, kiuj estas kaptitaj en situacioj de milito, katastrofo, malriĉeco, persekuto.

Helpu nin, kiuj vivas en granda libereco kaj paco, kompreni la propetajn bezonojn de niaj fratoj kaj fratinoj, kies kristanismo signifas problemon, persekuton, ekzilon aŭ eĉ morton.

Nia vivo estu bona novaĵo!

Patro,

Kiel viaj disĉiploj ni petas Vin: Instruu nin preĝi.

Kaj ni diras al vi, kiel vi instruis al ni: Patro nia ...

Vivo de Willibrord ĉefepiskopo de Utreĥto*

Verkis Alkuino kaj Thiofrid

El la latina tradukis Gerrit BERVELING, NL

Daŭrigo

Ĉapitro 9 —

Paganaj reĝoj honore lin bonvenigas
Tiu Viro de Dio ankaŭ provis eĉ trans la limoj de la Frankolando fluigi la riverojn de l' ĉiela instruo. Ĉar li ne timis tiuepoke aliri la Reĝon de l' Frisoj Radbod, kiu kun sia tuta popolo vivis en paganismo kaj, kien kondukis lin lia vojo, plenkonfide eldiri la Parolon de Dio. Sed la menciita Reĝo de l' Frisoj, kvankam la Viron de Dio respektis li rigardis, tamen sian ŝtonan koron ne lasis eĉ nur iom moliĝi per la varmaj paroloj de l' vivo. Kaj dum la Viro de Dio agnoskis, ke ĉe li ne eblas kreskigi fruktojn, li direktis sian evangelizadan vojon al la plej ferocaj popoloj de la Danoj.

Sed tie, kiel oni diras, regis tiutempe Ongendus¹⁷, homo pli terura ol sovaĝa besto kaj pli dura ol roko, kiu tamen laŭ Dia ordono la Predikanton pri la Vero traktis respektis. Sed tiu trafis viron, kiu malmoliĝis en moroj kaj sin dediĉis al idoladorado kaj havis nenian esperon je pli bone vivstilo; do tiam tridek knabojn li prenis kun si el tiu lando kaj rapide reiris al la de Dio elektitaj popoloj de l' Regno de la Frankoj.

Sed ankoraŭ dum tiu vojaĝo la samajn knabojn kateĥizitajn li purigis per la akvo de la vivo, por ke li ne plendu pri ia perdo ĉe ili okaze de la danĝeroj de l' longa marvojaĝo aŭ la malamikeco de la loĝantaro de tiu lando; ĉar la ruzojn de l'

malnova Malamiko li volis preventi kaj la gajnitajn animojn firmigi per la Sakramento de l' Sinjoro.

Ĉapitro 10 —

La provoko

Kaj dum la pia predikanto de l' Parolo de Dio daŭrigis sian vojon, li atingis en limregiono de Frisoj kaj Danoj iun insulon, kiu de la loĝantaro laŭ ilia Diaĵo Fosite nomiĝis Fositesland, ĉar sur ĝi estis konstruitaj sanktejoj de tiu Diaĵo.

Tiun lokon la paganoj tiel respektis, ke neniu inter ĉi popolo kuraĝis ektuŝi eĉ unu el la tie paŝtigantaj bestoj aŭ ian ajn objekton, aŭ nur kuraĝis ĉerpi la akvon, kiu ŝprucis el la tiea fonto, se ne en plena silento.

Kiam la Viro de Dio de ia ŝtormo tien peliĝis, kelkajn tagojn tie li restis, ĝis la ŝtormoj kvietigis kaj reaperis favora tempo por marnavigado. Sed ne multe atentante pri la stulta loka religio aŭ la tre feroca temperamento de la reĝo, kiu kutimis kondamni al plej kruela morto-puno la homojn, kiuj profanis tiujn sanktaĵojn, tri homojn en tiu fonto li baptis, alvokante la Sanktan Triunuon, sed ankaŭ ordonis al la siaj buĉi por la manĝo kelkajn bestojn, kiuj paŝtigis tiuloke. Kiam tion vidis la paganoj, ili kredis, ke tiuj homoj fariĝis frenezaj aŭ pereos per rapida morto. Kiam ili

konstatis, ke nenion malbonan ili suferis, timoplene tamen ili raportis al sia Reĝo Radbod, kion ili vidis okazi.

Ĉapitro 11 —

Pri la miro de Reĝo Radbod

Eksplodinte en senlima kolero kontraŭ la Pastro de la Vivanta Dio kun la intenco venĝi la misfarojn kontraŭ siaj Dioj, dum tri tagoj laŭ sia kutimo trifoje li metis la sorton; sed neniam la sorto de l' kondamno povis fali sur Sklavon de Dio aŭ iun el ties homoj, ĉar la vera Dio ŝirmis la siajn. Nur unu el la kunuloj estis sorte indikita kaj ricevis la martiran kronon.

Sed la sanktulo estis vokita al la reĝo kaj tiu lin akre atakis, kial li ja kaŭzis malbonon al lia Dio. La proklamanto de la vero tamen kun neskuita kuraĝo respondis al li:

“Ne estas Dio, kiun vi adoras, sed la Diablo, kiu per pereigaj miskredoj blindigis vin por transdoni, ho Reĝo, vian animon al la eterna fajro. Ja ne estas Dio krom la Unu, kiu kreis ĉielon kaj teron, la maron kaj ĉion, kio estas en ĝi: Kiu per vera fido adoras Tiun, tiu posedos eternan vivon.

Kiel Lia sklavo hodiaŭ mi atestas al vi, ke de la Neniececo de la antikva eraro, kiun adoris viaj patroj, nur iom vi bezonas flankeniri kaj, kredante je la unu Dio ĉiopova, nia Sinjoro Jesuo Kristo, kaj baptite en la fonto de la vivo, ĉiujn pekojn viajn vi forpurigos kaj, deĵetinte ĉiun malbonon kaj maljuston, estonte vi vivos kiel nova homo en ĉia sobro, justo kaj sankteco.

Se tion vi faras, tiam kun Dio kaj liaj sanktuloj eternan gloron vi rikoltos. Sed

se min vi malŝatas, kvankam vojon al saviĝo mi indikas, tiam vi estu certigita, ke la eternan kondamnon kaj la infernan fajron kune kun la Diablo, al kiu vi servas, vi suferos!”

Ĉe tio la reĝo mirplena respondis: “Mi vidas, ke miajn minacojn vi ne timis, kaj ke viaj Diroj similas viajn Farojn”.

Kiam ankaŭ al la Predikanto de la Vero li ne volis kredi, tamen li resendis lin kun honoro al la Franka reĝo Pipino.

Ĉapitro 12 —

Misio – Ekspansio – Organizeco

Tiu ĉi, ĝoja pro lia alveno, petis lin celkonscie daŭrigi la taskon de l' misiado pri la Parolo de Dio kaj, tuj kiam la domoj de l' idolodoro deradike estos nuligitaj, daŭre semi la Parolon de Dio en la unuopajn regionojn.

La pia predikanto estis ĝisfunde okupita tion realigi, dum li ĉirkaŭvadis tra ĉiuj regionoj de tiu ĉi lando, tra urboj, vilaĝoj kaj kasteloj, kie antaŭe li jam predikis la Evangelion, kaj ĉiujn li admonis ke kun bona intenco ili restu ĉe la bona intenco firmigi la veran Fidon.

Kaj dum de tag' al tago kreskis la nombro da prozelitoj kaj alfluis ĉiam pli granda amaso da konvinkitaj Kristanoj, por turni sin al la Dia Parolo, ĉiam pli multaj, kaptitaj de la fajro de la Fido, komencis disponigi sian patran heredaĵon.

Post kiam Willibrord tiujn ricevis, li baldaŭ igis konstrui preĝejojn sur tiuj terenoj kaj ĉie en ili li enoficigis pastrojn kaj akompanantojn por si mem por predikado de la Parolo de Dio, por ke la nova Popolo de Dio havu lokojn, kie ĉe

festotagoj ili kunvenu kaj povu aŭskulti la savan predikadon, aŭ de kiuj la donon de la sankta bapto ili ricevu kaj la instruojn lernu de la Kristana Doktrino.

Kaj tiel la Homo de Dio, benata de Dia Graco, de tag' al tago faris ĉiam pli grandajn progresojn.

Ĉapitro 13 —

La Ĉefepiskopo de Utreĥt

Okazis tamen, ke la Duko de l' Frankoj, Pipino, mortis kaj ke lia filo Karolo akiris la regnon de sia patro¹⁸. Multajn gentojn li aldonis sub la potencon de la Frankoj, inter kiuj estis ankaŭ la Frisoj, kies regionon post venko pri Radbod li aldonis al sia patra Imperio.

En tiu popolo tiam estis aktiva la sankta Willibrord kiel misiisto kun la episkopa seĝo en la kastelo de Utreĥt. Kiam tiu ricevis pli vastan eblon por sia evangelizado, li klopodis por per la sankta bapto purigi la ĵus per la glavo akiritan teritorion.

Kaj li ne toleris, ke tie nur io ajn el la praa sencio de l' antaŭa erarado restu kaŝita, sed ĉion per la lumo de la Evangelio sen ajna prokrasto li priŝutis, tiel ke en tiu popolo subite realiĝis jena profeta atesto:

“Kaj tie okazos, ke al ili oni diros: ‘Ne mia popolo vi estas; estos dirite al ili: Filoj de la Vivanta Dio’¹⁹.”

Ĉapitro 14 —

Mirakloj — “Mia estas la venĝo”

Ankaŭ plurajn miraklojn la Dia forto plenumis pere de sia Servisto. Se eĉ la Servado de l' Evangelio preferindas je ĉia Miraklofarado, do tamen mi opinias, ke

tiuj agoj, kiujn pri li oni rakontas, je la gloro de Dio, kiu ilin ebligis, ne rajtas esti prisilentitaj, sed prefere estu fiksitaj en skribo, por ke por la mondo ne pereu, kio okazis en pasinteco.

Je certa tempo, dum la honorinda viro iris sian kutiman vojon evangelizante, li venis ĉe certa urbo nomata Walahrum²⁰, kie postrestis Idolo de l' praa miskredado. Kiam la Homo de Dio antaŭ la okuloj de la gardisto de tiu kultloko en brula fervoro ĝin frakasis, tiu alia siavice en ekflagro de sia malsana menso per giganta glav-bato trafis la kapon de l' Pastro de Kristo, por en sia terura blindiĝo venĝi, kion li konsideris maljustaĵo kontraŭ sia Idolo. Sed ĉar Dio ŝirmis sian serviston, pro la batego neniu vundon li suferis.

Sed ĉar tion vidis liaj kunuloj, ili alkuris por morte puni la aĉan senhonton de l' sendiulo. Sed la Viro de Dio noblamiene savis la atakiton el iliaj manoj kaj liberigis lin; sed jam la saman tagon iu Demono kaptis lin, kaj je la tria tago sian mizeran vivon li finis.

Kaj ĉar la Viro de Dio laŭ la Ordonoj de l' Sinjoro ne volis venĝi sin pro la maljusto, kiu lin trafis, des pli rapide la Sinjoro lin venĝis, laŭ la diro pro la maljusto, kiun malpiuloj ne timas havigi al sanktuloj:

“Al Mi apartenas ĉiu venĝo, Mi rekompencos”, diras la Sinjoro.”²¹

Ĉapitro 15 —

Blasfemo punita

Kiam en alia momento la sankta viro vojaĝis al iu preĝejeto, kiu apartenis al lia dioceso kaj laŭ la nomo de l' preterfluanta akvovojo “Suestra”²² nomiĝis, por iom

mallongigi la iradon li eniris en etan padon tra semkampo de iu riĉulo.

Kiam la kontrolisto de tiuj kampoj tion rimarkis, li ege koleriĝis kaj komencis blasfemi la Viron de Dio. Kiam ties akompanantoj provis senbruigi la blasfemanton, la Sklavo de Dio kun pacema animo kvietigis ilin, ĉar li, kiu ja celis la bonon por ĉiuj, certe ja ne volis, ke iu ajn pereu nur pro li. Kaj dum la animon de l' frenezanto neniamaniere li sukcesis kvietigi, li cedis al ties kolero kaj reiris laŭ la vojo, kiun li estis veninta.

Sed sekvatage la malfeliĉulo, kiu ne timis insulti la Serviston de Dio, forpasis je subita morto.

Ĉapitro 16 —

Kiel Mozeo en la dezerto

Dum la Di-plenigita Viro, ĉar urĝis lin la Evangelio, ĉirkaŭiris tra la marbordaj regionoj, kie oni suferis je malsufiĉo da dolĉa akvo, li vidis, ke liaj kunbatalantoj pro la varmego tion apenaŭ plu eltenis; do tial unu el ili li vokis al si, al kiu li ordonis interne de lia tendo fosi etan kavaĵon, kie, kaŝe surgenuiĝante, li preĝis al Dio, kiu en la dezerto el ŝtono akvon elŝprucigis por sia popolo, ke Tiu nun en sama kompatato donu al siaj servistoj akvon el la sabla grundo²³.

Baldaŭ elaŭdiĝis lia peto kaj subite aperis fonto, kiu la fosaĵon plenigis per plej dolĉa akvo.

Kiam tion vidis liaj kunuloj, ili dankis la Ĉiopovan Dion, kiu gloris sian Sanktulon kaj trovis inda elaŭdi ties peton; kaj ili trinkis ĝis satiĝo²⁴, kaj por la sekvonta vojaĝo ili prizorgis ĉion necesan, kiom ŝajnis bezone.

Ĉapitro 17 —

“Ili trinkis ĝis satiĝo”

Kiam la sankta Pastro de Dio denove rondiris en iu loko, li vidis dek du almozulojn, kiuj de pasantoj petis almozojn.

Ĉar bonfarema li estis, ilin bonkore li alrigardis, kaj al unu li ordonis irpreni lian personan kruĉon kaj plenigi ĝin por la malriĉuloj de Kristo. El ĝi ĉiuj dek du ĝis satiĝo trinkis, kaj miramaniere kiam ili foriris, la kruĉo, el kiu trinkis tiom da homoj, montriĝis esti plena kiel antaŭe. Kiam tio diskoniĝis, ĉiuj laŭdis nian Sinjoron diranta:

“Vere efektiviĝis ĉe ni, kion en la Evangelio diras Dio Kristo: ‘Donu, kaj estos donite al vi’.²⁵”

Ĉapitro 18 —

Pri amaso da vino

La Sanktulo ankaŭ venis viziti sian Klostron. Post preĝado al Dio kaj salutoj al la Fratoj kaj pacigaĵ rimarkoj li rondiris la unuopajn loĝlokojn de la Fratoj, por vidi ĉu ie io estas plibonigenda; kaj volante kontroli ĉion, la pia Pastro eniris en vinkelon, kie li trafis etan kvanton da vino en unu barelo, kiun benocele per sia bastono li tuŝis, kaj foriris.

Sed tiunokte en tiu sama barelo la vino komencis kreski kaj elŝutiĝi trans la randon de la ujo. Kiam tion rimarkis la kelestro²⁶, mirigite de la neatendita abundo, li tion ne kuraĝis kaŝi, kion li komprenis okazi pro Dia kompatato per la beno de Lia Servisto. Frumatene li kuris, surgenuiĝis antaŭ la Sankta Patro, kaj konfesis kion li vidis.

En kutima maniero li dankis Dion, kaj – tenante sin je la Ordonado de la

Sinjoro al la lernantoj, nenion rakonti pri lia Aliformiĝo antaŭ la tago de lia Resurekto²⁷ – al la Kelestro li ordonis, antaŭ lia (de Willibrord) morto nenion rakonti pri la miraklo, kiun li spektis.

Ĉapitro 19 —

Pri simila miraklo

Ankaŭ alian similan miraklon Dio Kristo plenumis pere de Lia beno. Kiam la Sklavo de Dio kun siaj amikoj venis al domo de iu amiko sia kaj deziris iomete en la domo de tiu kara persono ripozi de l' laciga longa vojaĝo, li konstatis, ke la Famili-patro ne havas iom da vino.

Kvar modestajn boteletojn, kiujn liaj amikoj kunportis por survoja refreŝigo, li ordonis alporti kaj benis en la nomo de Tiu, kiu ĉe festeno geedziĝa akvon ŝanĝis en vinon²⁸.

Kaj miramaniere post tiu Beno ĉirkaŭ kvardek viroj el tiuj boteletoj trinkis ĝis satiĝo kaj tre dankeme ili gaje diris inter si: “Vere la Sinjoro Jesuo plenumis, kion en la Evangelio Li promesis: ‘Kiu fidas je mi, tiu faros la samajn farojn kiel mi; ja eĉ pli grandajn ol tiuj li faros’.”²⁹”

Ĉapitro 20 —

Tantala turmento

La sankta predikanto je certa tempo kutima-maniere haste daŭrigis sian vojaĝon por la Evangelizado en Frislando, kaj pro laco sur la herbejo de iu riĉulo li volis ripozigi siajn ĉevalojn. Kiam tiu riĉulo vidis, ke siajn ĉevalojn li sur lia herbejo lasas paŝtiĝi, li komencis fierege forpeli ilin de sia paŝtejo. La Homo de Dio plej kviete alparolis lin:

“Frato, ne plu faru malbonon al ni! Ja

ne por noci vian proprietaĵon, sed pro momenta senhelpo ĉi-hore en via herbejo ni volis ripozi. Urĝas nin disvastigi la laboron de Dio. Kaj de tio ankaŭ vi povos havi avantaĝon, se nin, kiom dependas de vi, vi bonvoleme akceptas, memore pri tiu plej dolĉa promeso de nia Sinjoro Jesuo Kristo:

“Kiu vin akceptas, akceptas min, kaj kiu min akceptas, akceptas mian Sendinton.”³⁰ Sed se prefere pacamense kun ni vi volas fari vin mem amiko, do trinku iom kun ni kaj reiru, dum ni la komencitan vojon daŭrigos, kiel Di-benita homo en vian domon returne!” Sed li obstinis en sia malbono kaj ne volis kvietiĝi pro la pacemaj diroj de la Homo de Dio, sed ripetis siajn insultojn kaj ĵetis ĉi ofendojn:

“Vi invitas min trinki kaj fari pacon kun vi, ĉu? Sciu do certege, ke por mi valoras neniom, trinki kun vi!”

Tiam la Homo de Dio el sia buŝo elĵetis ĉi diron: “Se vi ne volas trinki kun mi, do entute ne trinku!” Kaj tuj kun la amikoj, kiuj jam estis preparitaj, sian vojon li plu iris. Ankaŭ la obstinulo hastis al sia domo, sed subite li tuta brulis pro soifo; deziris li refreŝigi sian ardantan stomakon per vino, sed la buŝo, kiu al la Homo de Dio ĵetis insultojn, ne sukcesis akcepti la trinkadon de vino, kaj kiu rifuzis fari pacon kun la Sklavo de Dio, devigite devis elteni la punon en sia korpo.

Vokitaj estis kuracistoj, por kvietigi la soifon, por redoni al la malsanulo la eblon trinki. Anhelis liaj visceroj, sed nenio helpis, kio povus enverŝi eĉ guton da vino en la brulantan gorĝon. Fine

tamen pelite de rimorso li revenis en si mem: li rekonis ke estas la sankta Willibrord, kiun li ofendis, kaj kun stertoranta voĉo li petis, ke tiu revenu.

Kiam tiu sekvajare laŭ la sama vojo revenis, la malsanulo defore rekonis, ke li alvenas, kaj haste iris renkonti lin, konfesis sian kulpon kaj montrante, kiun punon li suferis, li petis pro amo al Kristo liberigi lin.

Pro kompato la Homo de Dio absolvigis lin kaj donis al li, kun la beno, ke li trinku el lia kruĉo. Baldaŭ do liberigite li trinkis kaj sana li reiris al sia domo.

Ĉapitro 21 —

La nelacigebla Petro

En la urbo Treviro estas Klostro de Monahinoj, kiun en la epoko de la sankta Episkopo Willibrord trafis plej akra pesto. Pro ties kruelo multaj el la Servistinoj de Dio pereis, multaj en longa malsana doloro timis la morton.

Kaj ĉar apude al la menciita urbo estis la Klostro de l' Sanktulo de Eŝternaĥ, en kiu ankoraŭ hodiaŭ la korpo de ĉi tiu Sanktulo ripozas, kaj kiun liaj posteuloj en bone fundamentita tradicio respekte al la Patro kaj la Piaj Reĝoj daŭrigas, la Virinoj de la antaŭe menciita Klostro, kiam ili aŭdis, ke la Sankta Viro tien venas, tuj sendis delegacion por peti, ke li ne hezitu veni al ili.

Tiu, instruita per la neprofitema ekzemplo de la Princo de l' Apostoloj Petro, kiu pro la helpokrioj de la Vidvinoj de Kristo venis de Jafo al Lida por revoki la sanktan Tabita al la vivo³¹, tuj kaj senprokraste venis al ili, kiam li perceptis la peton de l' Virgulinjo de Kristo.

Kaj baldaŭ kiam en ĉi Klostron li venis, li celebris la meson por la malsanulinoj, benis la akvon, per kiu la konstruaĵojn li igis aspergi, kaj por trinkado prezentis al la malsanulinoj.

Kaj baldaŭ, ĉar tion donis la Dia kompatemo, ili resaniĝis, kaj poste neniu plu mortis en tiu Monahinejo pro la pesto.

Ĉapitro 22 —

Fajro Satana & Akvo Benata

Trafis iun famili-patron kaj ties domon Diablo-fantomo, tiel ke diskoniĝis tute sendube, pere de tiu teruro kaj ĉi sorĉado, ke en tiu domo loĝas iu malbona Spirito.

Foje ja manĝaĵojn, vestaĵojn aŭ aliajn kutimajn hejmajn objektojn ĝi kutimis rabi kaj meti en fajron, kaj eĉ infaneton, kiu ripozis en la brakoj de l' gepatroj dum ilia dormo, ĝi forprenis kaj ĵetis en fajron; sed pro la vekriado de l' etulo vekitaj la gepatroj tuj forprenis ĝin el la fajro.

Multajn kruelaĵojn tiu sama familio suferis de l' malbenita Spirito, sed neniu pastro povis forpeli ĝin, ĝis la Sankta Willibrord, laŭ peto de la famili-patro, Benatan Akvon al ili direktis, ordonante, ke la tutan meblaron de l' domo ili portu eksteren kaj priŝprucu ĝin per tiu akvo, spirite antaŭvidante, ke tiu tuta domo en flamoj konsumiĝos. Kiam tio estis efektivigita, la fajro tuj ek de la loko de la dormejo ekkaptis la domon kaj neniigis ĝin komplete.

Tuj kiam samloke nova domo estis konstruita, sanktigita per benata akvo, de post tiam neniu eĉ plej etan signon de malbono ili devis suferi. Male neĝenate ili vivis kviete kaj en paco, ĉar Lia Servisto ilin liberigis.

Ĉapitro 23 —

Politika panegiro

Tiu ĉi Di-amata Viro antaŭdiris kelkajn aferojn en profeta spirito, kiujn la rezulto poste montris veraj.

Li baptis Pipinon, filon de l' plej forta Duko de l' Frankoj Karolo, patron de la nuna plej nobla Karolo, kiu kun plej grandaj triumfoj kaj ĉia indeco regis la plej gloran Regnon de l' Frankoj.

Pri tiu Pipino, lia patro, ĉi Sanktulo kun profeta voĉo antaŭ siaj lernantoj eldiris ĉi antaŭdiron:

“Sciu, ke tiu infano estos tre granda kaj glorplena kaj pli granda ol la Duko de ĉiuj antaŭaj Frankoj!”

La vero de tiu antaŭdiro pruviĝis en nia tempo, kaj ne necesas serĉi atestojn pri tio, kion la aŭtoritato de l' tuta regno garantias. Ĉar la tuta popolo scias, per kiuj triumfoj la plej nobla venkinto estas festata, aŭ kiom la limojn de nia Imperio li plilarĝigis, aŭ kiel devote la Kristanan religion li vastigis, aŭ kion pro defendo de la Sankta Eklezio de Dio ĉe fremdaj landoj li faris.

Ĉion ĉi pli bone per la okuloj eblas vidi ol klarigi per vortoj.

Ĉapitro 24 –

La vivstilo de Willibrord

La Sanktulo estis eminenta je indeco, majesta aspekte, vizaĝe honorinda, gajkora, saĝa en konsiloj, voĉe agrabla, karaktere firma, forta en ĉiu agado por Dio.

Sed kian energion li havis, fariĝas ja klare el liaj antaŭe menciitaj agoj; kaj kian diligenton li montris ĉe la predikado de l' Evangelio de Kristo, ne devas esti pentrita per nia plumo.

Lia kaŝa obstino en viglado kaj preĝado, en fastado kaj psalmkantado estas komprenebla same el la sankteco de lia vivo kiel el liaj mirakloj. Lia amo ja montriĝas en la daŭra sindediĉo, kiun ĉiutage pro la Nomo de Kristo li prenis sur si.

Sed ĉi tiu Sankta Viro, kiu ĉiutage progresis en la Dia laboro, estis amata de Dio kaj sin montris pardonema al la tuta popolo, kaj en la tagoj de la pli aĝa Karolo, la brava Franko-duko, kiel maljunulo kaj plena de ĉiu pleneco de tagoj li estis ‘lokita ĉe siaj patroj’, por ricevi de Dio la riĉan frukton de sia laboro, forlasante ĉi teron, por ricevi la Ĉielon, por seninterrompe en eterna gloro spekti Kriston, en kies amo, dum ĉe ni li vivis, li ne ĉesis labori.

La sesan de novembro, t.e. la okan tagon antaŭ la Iduoj³², li foriris el ĉi tera migrado al la Eterna Patrujo, kaj li estis entombigita en la Monaĥejo Eĥternaĥ, kiun li mem konstruis por Dio, kiel ni jam diris. Tie ĝis hodiaŭ, dank’ al la Dia Pardonemo, la mirakloj kaj saniĝoj ĉe la relikvoj de ĉi Sankta Pastro de Dio ne ĉesas okazi.

Ni do kredas inde por la gloro kaj honoro de nia Sinjoro Jesuo Kristo, kiu per la relikvoj de sia servisto bonvolis realigi ĉi tion, aldoni tion ĉi al tiu ĉi nia historio pri li.

... daŭrigota

Notoj —————

17. Ongendus – historie ne bone fiksebla persono, kiu preferu eble hejmas en la Beowulf-epopeo (post 730).

18. Karolo Martelo, neleĝa filo de Pipino, komence kaptita en mallibereco de ties vidvino Plektrud, Franka Majordomo 714-741, populara kiel heroo ĉe la popolo pro lia venko super la Araboj ĉe Tours kaj Poitiers 732. Per vasta sekularigo de Ekleziaj posedaĵoj li grandigis sian forton, sed tamen li protektis Eklezian misiadon. Kiel "Princo de l' Frankoj" li ne nur protektis al Willibrord, sed ankaŭ al ties posteulo Winfrid-Bonifacio, same kiel al episkopo Pirnin inter la Alemanoĵ.
19. Hoŝea 2:1.
20. Nun eks-insulo de Zelando, NL: Walĥeren.
21. Readmono 12:19.
22. Susteren en nuna Nederlanda Limburgo.
23. Eliro 17:6.
24. Benedikto – La Regulo 40:6. Same en ĉapitro 17 kaj 19.
25. Laŭ Luko 6:38.
26. Benedikto – La Regulo 31.
27. Laŭ Mateo 17:9.
28. Laŭ Johano 2:7 k.s. Krom ekplicitaj analogioj al la Biblio, ankaŭ ĉi tie, kiel en la antaŭa ĉapitro, ia paraleligo kun Kristo mem.
29. Laŭ Johano 14:12.
30. Laŭ Mateo 10:40.
31. Agoj 9:36-43. 'Senprokraste venu al ni' ĉi tie fariĝis: 'Senprokraste venis ...
32. Laŭ praa Romia datindiko.

Karaj, jen Jesuo ŝajne prognozas la detruigon de la templo fare de la Romanoj en la jaro 70, fine de la juda-romana milito. Kaj sekve li avertas la kvar ĉeestantajn disĉiplojn pri venontaj turbulentaj tempoj. Kion ni povas lerni el tio? La nunaj tempoj ŝajnas esti simile turbulentaj kaj oni vere sentas, ke povus esti la "komenco de suferoj". Tamen Jesuo ankaŭ diras, ke ni ne maltrankviliĝu, ĉar tiaj eventoj devas okazi. Ĉu ni povas fidi, ke super ĉio regas Dio, kiu certe helpos nin tra ĉiuj tumultoj?

Jerald Veit

Marko 13,1–8

Kaj dum li eliris el la templo, unu el liaj disĉiploj diris al li: Majstro, jen kiaj ŝtonoj kaj kiaj konstruaĵoj! Kaj Jesuo diris al li: Ĉu vi vidas ĉi tiujn grandajn konstruaĵojn? ne estos lasita ĉi tie ŝtono sur ŝtono, kiu ne estos deĵetita.

Kaj dum li sidis sur la monto Olivarba rekte kontraŭ la templo, Petro kaj Jakobo kaj Johano kaj Andreo demandis lin aparte: Diru al ni, kiam tio estos? kaj kio estas la signo, kiam ĉio tio devos plenumiĝi? Kaj Jesuo ekparolis, kaj diris al ili: Gardu vin, ke neniu vin forlogu. Multaj venos en mia nomo, dirante: Mi estas; kaj ili forlogos multajn. Kaj kiam vi aŭdos pri militoj kaj famoj de militoj, ne maltrankviliĝu; tio devas okazi; sed ankoraŭ ne estas la fino. Ĉar leviĝos nacio kontraŭ nacio, kaj regno kontraŭ regno; estos tertremoj en diversaj lokoj, kaj estos malsatoj; tio estas komenco de suferoj.

La mortomeritaj pekoj – malnovaj kaj novaj

Prelego dum kongreso en Domaszék 2022

Bazita sur esploro kaj libro de profesoro Stefan Einhorn

Bengt Olof ÅRADSSON, SE

Daŭrigo de antaŭa numero

La ‘sep mortomeritaj pekoj’ ne estas listigitaj en la Biblio, sed ili havas iliaj radikoj troviĝas tie kaj certe ĉiu kristano aŭdis pri ili. La sveda kuracisto kaj profesoro Stefan Einhorn esploris ĉe pli ol mil personoj, per enketilo kaj intervjuoj, kiujn ili konsideras hodiaŭ estas la plej malbonaj trajtoj de homoj – ‘la novaj mortomeritaj pekoj’.

En tiu ĉi parto mi prezentas du el tiuj ‘novaj’ pekoj.

Avideco

(Troa deziro kolekti monon kaj materialajn posedaĵojn, ofte kombinita kun malemo kunhavigi)

En la esploro farita, signife pli da viroj ol virinoj konsideris sin havi tiun econ, kaj simile ankaŭ pli da junuloj (sub 40 jaroj) ol maljunuloj.

“Avideco estas terura kvalito. Vi ne pensas pri aliaj, vi zorgas nur pri viaj propraj. Tia homo estas malsimpatia kaj egoisma. Vi ne volas esti tia kaj ankaŭ ne esti asociigita kun tia.” (El intervjuo)

En la Biblio ni trovas ekzemple la jenan aludon al avido:

“Ĉar la radiko de ĉiu malbono estas la monavido”. (1 Tim 6,10 laŭ traduko de Gerrit Berveling)

La termino avida ne estas facile difinebla. Kie iras la limo inter sana respondeco pri siaj financoj kaj troa mondeziro? Kaj malŝparemo certe ne

estas bona kvalito. Homoj, kiuj sen pripenso disĵetas siajn havaĵojn sen zorgi en kiujn manojn ili faliĝas, ne impresas.

Kaj kiel la koncepto de avareco rilatas al avido? Ĉu ĉiuj avidaj homoj estas avaraj? Jes, ili verŝajne estas. Sed samtempe oni memoru, ke ĉiuj avaraj homoj ne estas avidaj. Ili ne devas esti fiksitaj pri kolektado de grandaj kvantoj, ili nur malfacile disiĝas de tio, kion ili havas.

Estas nek avido nek avareco kiam malpli bonŝanca persono turnas sian moneron kaj prioritatas siajn plej proksimajn. Agi alimaniere estus perceptita kiel neresponeca. Simile, homoj, kiuj decidus ŝpari por realigi revojn, ekz posedu hejmon, novan aŭton aŭ kamparan domon ne estas perceptitaj en negativa maniero.

Ne, avido temas pri kolektado de mono kaj materialaj aferoj en abundo por si mem kaj prioritatigi ĉi tion antaŭ interhomaj rilatoj kaj la bezonoj de aliaj.

Laŭ la esploro, preskaŭ 6 el 10 personoj konsideras ke ili havas almenaŭ iom da avido en si. Tio estas la plej alta nombro de ĉiuj novaj mortomeritaj pekoj, kio montras ke avido aŭ estas pli ĝenerala ol la aliaj pekoj aŭ ke homoj estas pli komprenemaj pri ĉi tiu tre malhela flanko.

Certe ni ĉiuj renkontis homojn, kiuj estas fiksitaj je mono. Jen kelkaj ekzemploj:

- Komuna vespermanĝo en la restoracio finiĝis kaj pro tio ke ĉiuj manĝis ĉefpladon kaj deserton iu proponas, ke la fakturo estu egale dividita. Tiam iu protestas kaj atentigis, ke unu el la amikoj trinkis du bierojn, dum li trinkis nur unu. La vespermanĝo finiĝis per kroma elspezado de dudek minutoj por eltrovi kiom ĉiu devus pagi.
- Amiko ofte manĝas ĉe vi, sed neniam invitas reen kaj neniam alportas eĉ malgrandan pecon da ĉokolado aŭ floron kiam li alvenas.
- Du gefratoj, kiuj ĉiam estis proksimaj unu al la alia, iĝas malamikoj pro la heredo de siaj gepatroj kaj ili rompas la kontakton unu kun la alia.

Eble avideco estiĝas pro granda bezono de kontrolo. La valorajoj donas sekurecon, sed la sekureco tamen ne aperas, do oni kolektas pli kaj pli.

Ĉi tiu ne nur validas por materiaj aferoj, sed ankaŭ validas por emocioj kaj agoj kontraŭ aliaj. Kaj povas esti ke homoj, kiuj estas avaraj kun mono, ĝenerale ankaŭ estas malĉarmaj homoj. .

Ofte avidaj homoj diras al si mem, ke ili kolektas monon kaj havaĵojn por sia familio, kaj ĉefe por la infanoj. Ĉi tio povas foje esti vera, sed verŝajne ĝi ofte estas nur preteksto por ne hontu pri sia avideco.

Ksenofobio

(Timo kaj abomeno pri homoj, kiuj ne apartenas al la propra grupo kaj estas ofte ligita al antaŭjuĝo)

Signife pli da viroj ol virinoj konsideris ke ili havas tiun ĉi econ.

Homoj, kiuj konsideras sin pli bonaj ol aliaj, temas pri kaj maltoleremo kaj antaŭjuĝo. Povas havi ruinigajn sekvojn por kaj la individuo kaj la socio ĝenerale. (El la intervjuoj)

Sveda viro, vestita en ledo kaj kun razita kapo, esprimis sin jene:

Ideale, mi ŝatus translokiĝi al lando, kie ili ne akceptas enmigrintoj. (!!!)

Same kiel multaj aliaj specioj, la homo estas ‘gregbesto’, kio signifas, ke ni kutimas konfidi kaj rilati al limigita grupo de individuoj. Kun pli bonaj komunikiloj, tiu ĉi grupo povas kreski pli kaj povas hodiaŭ inkluzivi tutajn naciecojn.

Ksenofobio estas negativaj sentoj al homoj, kiuj estas ekster ĉi tiu baza grupo. Povas temi pri homoj el aliaj sociaj grupoj aŭ individuoj kun aliaj etnaj devenoj. Ksenofobio estas ofte ligita al antaŭjuĝoj kaj ĝeneraligoj pri *la aliaj*.

La timo pri fremduloj estas unu el niaj plej malnovaj instinktoj. Kiam homoj vivis en grupo aŭ tribaj komunumoj, tiam nekonata vizaĝo povus signifi danĝeron. Oni neniam povus scii pri tiu fremda homo, ĉu amiko aŭ malamiko, kiu alproksimiĝas.

Ksenofobio ne troviĝas inter la originaj mortomeritaj pekoj. Oni povas havi diversajn ideojn pri la kaŭzo. Perfortaj konfliktoj kaj milito inter etnoj ofte okazis kaj daŭre okazas kaj eĉ la eklezio mem partoprenis en la persekutoj de tiuj, kiuj malkonsentis aŭ havis alian kredon.

Se iu opinias ke la ideo pri propra teritorio/proksimeco ne plu validas en la 21a jarcenta homo, tiu bedaŭrinde eraras. Eksperimentoj bone montras, ke ni

ankoraŭ primitive reagis, kiam nia teritorio estas minacata. Ni daŭre estas provokata kiam iu minacas nian teritorion.

Samtempe, ĉi tiu timo devas esti ekvilibrigita. Se ni fuĝas aŭ tuj iĝas agresemaj kiam fremdulo alproksimiĝas, la ŝancoj por kunlaboro kaj lernado estas perditaj. Ĉi tio malfavore influas la grupon kaj ĝian evoluon.

La primitivaj defendaj sistemoj ofte estas pli aktivaj en ksenofoba individuo. Simple dirite, tiu homo estas pli timema pri la nekonata. Sed ni memoru ke ĉi tiu tendenco ekzistas en la plimulto de ni. Ekzemple – kion vi opinias/reagas/sentas pri almozuloj el fremdaj landoj, kiuj sidas sur la trotuaroj de grandaj urboj aŭ antaŭ vendejoj?

Tiu pensmaniero pri la propra grupo, la grego, estas ligita al la sento, ke “ni estas pli bona ol ili”. Por pravigi nian propran grupan apartenecon, ni devas pensi, ke la alia grupo estas pli malsupera ol ni.

Plilongigo de tiu ĉi pensado, la anoj de la alia grupo estas dehumanigitaj. Ili estas priskribitaj kiel ‘subhomoj’ (nazia *Untermenschen*) aŭ kiel bestoj. Unu ekzemplo estas Ruando, kie tiuj, kiuj apartenis al la hutua tribo, nomis homojn de la tucia tribo ‘blatoj’. Dum la 100-taga civita milito en Ruando en 1994, proksimume 800 000 homoj estis mortigitaj, ofte fare de siaj najbaroj en vilaĝoj kaj urboj kun miksita populacio de hutuoj kaj tucioj.

Ni homoj kreskas kaj estas edukitaj en kulturoj kun la pensfadeno ‘Ni – Ili’. Ni estas fieraj svedoj aŭ hungaroj aŭ

francoj, kiuj festas nian nacian tagon, studas nian nacian fieran historion en lernejo kaj ĝojkriantas nian nacian teamon en la sportejoj. Eble senkulpebla maniero esprimi nian bezonon de aparteneco. Sed eble fondiĝas en ĉi tiuj tradicioj nia sento esti pli supera ol aliaj.

Ekperimentoj montras ke facile eblas kreigi senton de Ni – Ili kun kunfandigita malamikeco.

Eblas solvi konfliktojn/malkomfortojn – ĉu internajn, ĉu inter individuoj/grupoj – rilate al la Ni-Ili-disiĝo. Sed tiam estas necese ke oni trovu/formu komunan celon, kiu utilas al ĉiuj. Kelkaj studoj montras ke partopreno en agadoj kun komunaj celoj reduktas malamamon inter diversetnaj grupoj. Eĉ mallonga interago povas konduki al anstataŭigo de negativaj emocioj per pozitivaj.

Ksenofobio, komprenata kiel abomeno por homoj, kiuj ne apartenas al la propra grupo, ŝrumpas nin kiel homoj. Ksenofobio kutime havas eron de timo, kiu ne estas tute facile trakti. Ni provu konscie ‘nutri’ nian pensadon per pozitivajn pensojn, ekzemple memorigu nin kiom ni dependas de niaj enmigrintoj, kiuj ofte prizorgas la plej malalte pagatajn laborojn en nia socio.

Kaj se ekloĝos ĉe vi fremdulo en via lando, ne premu lin. Kiel indiĝeno el inter vi estu por vi la fremdulo, kiu ekloĝis ĉe vi, kaj amu lin kiel vin mem, ĉar fremduloj vi estis en la lando Egipta (Eliro 19,33-34).

... daŭrigota

Spirita literaturo en la eldonejo KAVA-PECH

Petr Chrdle, CZ

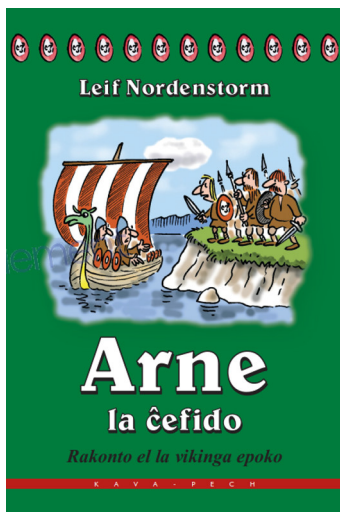
La eldonejo KAVA-PECH apartenas al etaj ĉeĥaj eldonejoj. Ja ĝi eldonis dum 33 jaroj de sia ekzisto nur 260 librojn kun propra ISBN[†] (do siaj eldonaĵoj, krome ĝi aldonis proksimume la saman nombron laŭmende por aliaj eldonejoj; ekzemple de FEL, ESE, aŭ por individuoj), tamen ĝi estas enskribita en la libro de ĉeĥaj rekordoj kiel la eldonejo eksportanta proprajn librojn en la plej multajn landojn de la mondo (en la tempo de la enskribo 63 landoj). Al tio ĝi dankas la librojn en Esperanto, kiujn ĝi eldonis pli ol 100.

Sufiĉe signifa parto de ĝia produkto estas la libroj kun spirita enhavo, plejparte (sed ne nur) kristana. Kaj ĝuste al tiu parto de la eldonaĵoj fokusigas ĉi tiu artikolo. Mi pripensis kiel vicigi ilin, ĉu laŭteme, ĉu kronologie, ĉu ..., finfine mi elektis miksitan sistemon: En kerna parto, kristanaj libroj, ili estas vicigitaj alfabete laŭ titoloj, poste estas ankaŭ kelkaj eksterkristanaj por montri, ke mi ne timas konfronti kristanismon kun aliaj mondorigardoj.

ARNE, LA ĈEFIDO, verkita de sveda pastoro Leif Nordenstorm origine por siaj infanoj, apartenas al la plej sukcesaj libroj de mia eldonejo en Esperanto. Temas pri rakonto el la epoko de vikingoj kaj la unuaj misiistoj alvenantaj en Svedion. La aŭtoro verkis ĝin paralele en la sveda kaj en Esperanto, do ankaŭ la Esperanto-versio estas originalo. Ĝi

aperis jam en tri eldonoj kun ilustraĵoj de Pavel Rak; en la unuaj du nigroblake, en la tria kolore. Ĝi estis aprezita kiel Infanlibro de la jaro dum la UK en Florenco en la jaro 2006. La rakonto tiel kaptis min, ke mi eldonis ĝin ankaŭ en la ĉeĥa, en traduko de Oldřich Arnošt Fischer.

ATRIBUTOJ DE APOSTOLOJ KAJ EVANGELIISTOJ de Ágnes Ráczkevy-Eötvös ne estis verkita de la aŭtorino origine kiel libro, sed temas pri ŝia prelego dum la ekumena kongreso en Poděbrady en la jaro 2018. Tamen, mi trovis la materialon tiel utilan kaj interesan, ke mi petis ŝin, ĉu mi rajtas ĝin publikigi en libra formo, kaj en Esperanto, kaj en la ĉeĥa. Ŝi volonte konsentis, iom prilaboris ĝin kaj ambaŭ



versioj estas eldonitaj, la ĉeĥa en la traduko de Oldřich Arnošt Fischer. Gravas aldoni, ke ĉiujn priskribojn de la atributoj de unuopaj sanktuloj akompanas fotografiaĵo de statuo kun eblo praktike vidi la priskribitan teorion.

BIBLIO, kiun mi eldonis estas la eldonaĵo de KAVA-PECH, ĉar ĝi portas ties ISBN, tamen mi kiel eldonisto havas nur minimuman meriton pri la eldono. Male, mi fieras, ke mi estis alparolita flanke de la ekumena komisiono de IKUE kaj KELI (nome la pastroj Albrecht Kronenberger kaj Bernhard Eichkorn, kiuj, kun Adolf Burkhard, ĝin redaktis), ĉu mi pretas ĝin eldoni. Mi tre volonte konsentis, tamen kun la atentigo, ke por tiu granda projekto mankas al mi mono. Sed post la ekscio, ke la mono por presi Biblio estas jam preparita, la Biblio povis aperi kaj fariĝi mia prestiĝa eldonaĵo. Gravas aldoni, ke tiu ekumena, nove redaktita eldono de Biblio enhavas ankaŭ la duonkanonajn librojn en la traduko de Gerrit Berveling.

EKSTER LA LIMOJ: APOKRIFOJ estas esperantigitaj de Gerrit Berveling. Post antaŭparolo de Albrecht Kronenberger enestas jenaj apokrifoj: Libro pri naskiĝo de Maria, Libro pri infanaĝo de Savinto, La praevangelio de Jakobo, Apokrifa evangelio greka laŭ Tomaso, Evangelio de Pseudo-Mateo, Descendo de Jesuo al Infero kaj La historio pri la Sep Dormantoj de Efezo. Aldonita estas riĉa bibliografio de la verkoj kaj tradukaĵoj de Gerrit Berveling.

EN LA KOMENCO (EVANGELIO LAŬ JOHANO). Temas pri laŭmenda eldonaĵo por Franca Evangelia Esperanto-Ligo,

tamen la mendinto deziris, ke ĝi havu ISBN, do oficiale ankaŭ ĝi estas eldonaĵo de KAVA-PECH. Ekzistas du lingvaj variaĵoj, dulingva Esperanto-franca kaj nur en Esperanto. La libroj estas eldonitaj por disdonaci, inter alie ĝin ricevis ĉiuj partoprenintoj de la KELI-kongreso en 2019 Révfülöp, Hungario.

HEROO DE AMO: LA VIVO DE PŘEMYSL PITTER verkita de amiko de Pitter, Karel Kraft. Konata estas la citaĵo de Pitter Mia vivo ne apartenas al mi, sed al Dio, kiu sendis min helpadi al dronantoj. Li estas inter aliaj meritoj savinto de multaj judaj kaj germanaj momente senparencaj infanoj senpere post la dua mondmilito (ne ĉiam orfoj, iujn poste retrovis iuj el travivintaj gepatroj). Estis verŝajne ununura loko, kie lernis vivi apud si la judaj kaj germanaj infanoj. Pitter verkis en la ĉeĥa kaj en la germana kaj estas portanto de la plej altaj germana kaj israela aprezoj, krom alie li plantis sian arbon en Aleo de justuloj en Jad Vašem. Mi prelegis pri Pitter dum EEK en Trento 2014 kaj sekve aperis pria artikolo en Dia Regno.

JARSEZONOJ KAJ FESTOTAGOJ PER OKULOJ DE BESTOJ estas verkita la ĉeĥa husana pastorino Eva Buttová kaj mi eldonis ĝin en la ĉeĥa. Sed poste mi decidiĝis prezenti ĝin ankaŭ al esperantistoj en la traduko de Pavol Petrík. Temas pri kelkaj malnovtestamentaj eventoj rigardataj per okuloj de bestoj. Laŭ la fama ĉeĥa psikiatro kaj katolika pastro Max Kašparů ĝi estas la libro porinfana, sed ne infanca (el la recenzo). La libron kompletigas ĉarmaj koloraj ilustraĵoj de Miroslava Tomečková.

KONCIZA HISTORIO DE KRISTANISMO

de Gerrit Berveling havas interesan historion. Mi veturigis per auto post la OSIEK-konferenco en Svitavy Gerriton kun Mikaelo Bronštejn (judo); Mikaelo havis multajn demandojn rilate al Kristanismo, kiujn Gerrit pacience respondadis. Kiam ni atingis Pragon, mi petis Gerriton, ke li verku iun koncizan historion de Kristanismo, kiu respondus al similaj demandoj, kiujn li aŭdis survoje. Nu jen – resuma historio de Kristanismo en mallongaj ĉapitroj, kiuj tamen enhavas ĉiujn gravajn etapojn en la evoluo de Kristanismo.

KRISTNASKAJ DEMANDOJ KAJ PARADOKSOJ estas libreto de fama ĉeĥa psikiatro, teologo kaj verkisto Max Kašparů. Li estas bona esperantisto, kvankam li komencis lerni Esperanton post sesdekjariĝo. Tial ĉi tiun verkon tradukis Marek Blahuš el la ĉeĥa. Temas pri libreto eta, sed pensiga.

LA DRESDENA SINJORINA PREĜEJO: KRONIKO DE LA JARO 1000 ĜIS HODIAŬ estas verkita de Jürgen Helfricht kaj esperantigita de Benoît Philippe. Temas pri la historio de la plej fama barokstila katedralo (germane Frauenkirche) kun tre riĉa historio. Inter alie ĝi estis komplete detruita dum la 2a mondmilito kaj perfekte rekonstruita. Mi mem ankaŭ modeste kontribuis al tio per aĉeto de unu tegolo, nun troviĝanta ie en tegmento.

LA FIDO: ESEO PRI LA KRISTANA KREDO de la Vinko Ošlak, aŭtoro de pli ol 40 libroj kaj vigla tradukinto, estas ampleksa eseo pri la kristana kredo el iom alia vidpunkto ol oni kutimas.

LA SKANDALO PRO JOSEFO estas verko de Vladimír Vinař. Temas pri la kvin rigardoj de atestantoj de la konata malnovtestamenta historio de Jozefo en Egiptio. La fikтивaj atestantoj estas sklavino, edzino de Putifar, Putifar, Jozefo mem kaj la soldato, kiu lin vipis. La verko estas originale skribita en Esperanto kaj nur post la morto de Vinař ĝin ĉefigis Renata Mauserová, por ke ĝin povu KAVA-PECH eldoni ankaŭ por la ĉefaj legantoj.

LA VOJO AL HARMONIO: KOMENIO KAJ ZAMENHOF de la aŭtoro Jaroslav Karhan. KAVA-PECH eldonis ankaŭ la ĉeĥan version, sed ambaŭ estas originaloj. Estas eseo pri la vivo, verko kaj idealoj de tiuj du grandaj pensuloj kun atentigo de paraleloj en iliaj vivovojoj kaj verkoj, pritraktantaj krom alie kristanisman kaj homaranisman.

PRI LA EKLEZIO estas la verko enhavanta elektitajn ĉapitrojn el la plej grava verko de la ĉeĥa reformisto Johano Hus laŭ elekto kaj en traduko de Gerrit Berveling. Fine estas aldonita sespaĝa postparolo pri la vivo kaj verko de J. Hus fare de Petro Chrdle. El nuna tempo valoras rememori la vortojn de la papo Johano Paŭlo la 2a, ke la personeco kaj instruo de J. Hus devus hodiaŭ kristanojn kunigi.

SPIRITA REVOLUCIO EN LA KORO DE EŬROPO verkita de Přemysl Pitter kaj tradukita de Margit Turková estas iuspeca galerio de elstaraj pensuloj en ĉeĥa historio: Princo Václav, Jan Milíč el Kroměříž, Jan Hus, Hieronimo la Praga, Petr Chelčický, La Frato Řehoř (fondinto

de Ĉeĥa kunfrataro), Johano Amos Komenio, Tomáš Masaryk. Ĝi montras fundamentojn de la ĉeĥa spirita tradicio kaj humanismaj idealoj.

Ekskurso al aliaj spiritaj kampoj

LA NOVA REALISMO de la germana pensulo Bruno Vogelmann estas filozofia verko tradukita al minimume 25 lingvoj (inkluzive de la ĉeĥa fare de Miroslav Malovec kaj Václav Pecák, eldonita de KAVA-PECH). Temas pri kvazaŭreligio iom rememoriganta homaranismon de Zamenhof), kiu devus esti akceptebla kaj por kristanoj, kaj por seriozaj ateistoj aŭ alireligianoj.

El alilingvaj spiritualaj eldonaĵoj de KAVA-PECH almenaŭ la jenaj rilatantaj al Esperanto:

L. L. ZAMENHOF: ŽIVOT, DÍLO, IDEÁLY (LLZ: Vivo, verko, idealoj). La gravan prozamenhofan monografion verkitan en

Esperanto de Aleksander Korĵenkov ĉeĥigis Jindřich Košťálek. Granda parto pritraktas la spiritualajn projektojn de LLZ, hilelismon kaj homaranismon.

ZÁKLADNÍ UČENÍ VONBULIZMU (baza instruo de ŭonbulismo) estas dulingva libro korea-ĉeĥa, kiu prezentas bazajn trajtojn de la korea novbudhisma religio havanta proksime al Esperanto. El la korea originalo ĝin esperantigis Choe Taesok, el Esperanto ĉeĥigis Karel Kraft.

Noto —

1. ISBN: *International Standard Book Number* (Internacia norma numero de libro) estas unusenca identigilo de unuopaj libro kaj eldonejo.

☞

Aldono pri la ŝanĝo en la eldonejo KAVA-PECH

La eldonejo KAVA-PECH ne plu eldonas esperanto-librojn, nek vendas la eldonitajn, kiujn transprenis la nove fondita eldonejo *Les Éditions KAVA-PECH* kun la sidejo en Montrealo. Ĝi daŭrigas la tradicion de la eldonejo rilate al Esperanto. Por la eŭropaj mendantoj gravas, ke ĝi havas filion ankaŭ en Budapeŝto.

Do, kaze ke vi volas aĉeti la librojn eldonitajn de KAVA-PECH aŭ proponi vian manuskripton kiel aŭtoro aŭ tradukinto por ke ĝi estu eldonita sub la marko de KAVA-PECH, bv. turni vin al *Les Éditions KAVA-PECH*, **kavapech1@gmail.com**. Kompreneble ĉiujn librojn de KAVA-PECH eblas mendi ankaŭ ĉe UEA, kio avantaĝas, se vi samtempe mendas ankaŭ librojn de aliaj eldonejoj.

Grava rimarko: Antaŭ ol *Les Éditions KAVA-PECH* havos propran retejon, plu eblas serĉi kaj mendi la librojn ĉe <https://kava-pech.cz/esperanto> kaj la mendo estos transsendita al **kavapech1@gmail.com**.

Por kompletigi la informon: KAVA-PECH plu ekzistas kiel eldonejo, sed nur rilate al la libroj en la ĉeĥa kaj ĝi ne plu agos internacie.

Trioblan dankon

Karl-Heinz SCHAEFFER, DE

Jam de jardekoj mi ŝuldas unue dankon por nia bona gazeto DIA REGNO, kiun regule eldonas nia redaktoro Bengt Olof Åradsson tiel, ke mi tuj post alveno eklegas ĝin de unua ĝis la lasta paĝo.

Duan dankon mi volas esprimi al Pavel Polnický, kiu pli beligas ĉiam la senditajn kajerojn en kovertoj kun eksterordinaraj ĉehaj poŝtmarkoj.

Mi ne forĵetas ilin en la rubujon, sed kolektas ilin kune kun aliaj poŝtmarkoj, kiujn mi ankaŭ ricevis, kaj sendas ilin de tempo al tempo al la *Fondaĵoj Bodelschwinghaj Bethel* en urbo Bielefeld/Germanujo, fonditaj de evangelia pastoro Friedrich von Bodelschwingh 1867 kiel malsanulejo por malriĉaj homoj, handikapuloj kaj infanoj sen gepatroj. Al ties poŝtmarkcentro, kie handikapitaj homoj prilaboras la alvenintajn poŝtmarkojn kaj ĝojas pri la interesajn videblajn bildojn sur ilin.

La estro de Bethel estas nun Pastoro Ulrich Pohl, kiu ciam persone dankas al mi por miaj sendaĵoj kaj rakontas ofte, kion grandan ĝojon mi faras por liaj handikapuloj, kiuj ege ŝatas, ke mi “internaciajn” markojn kaj ne nur la ĉiamajn germanajn alsendas. Pastro Pohl esprimas tial la trian dankon al mi, tion mi meritas por nia DIA REGNO.

Se aliaj legantoj de DIA REGNO volas same donaci uzitajn poŝtmarkojn, do sendu ilin al:

Briefmarkenstelle Bethel
Quellenhofweg 25
DE-33617 Bielefeld

www.bethel.de/briefmarken-fuer-bethel



La trian tagon

(originale verkita en Esperanto)



1. La tri - an ta - gon en la fru'
2. La mor - to res - tas ni - a sort',
3. Ĉi lum' de l' glor' es - kor - tu nin.



el tomb' sin le - vis Krist' Je - su'.
sed for - tas pli la Di - a fort'.
Ĝi pas - kaj ho - moj fa - ru nin.



Ven - ki - tas Mort' sur Gol - go - ta.
Post pen', la - bor', su - fer', do - lor'
Ku - ra - ĝe do, kun gran - da ĝoj',



Tri - um - fas Viv' Ha - le - lu - ja.
a - ten - das nin e - ter - na glor'.
ni pa - ŝu sur la vi - vo - voj'.



Ha - le - - - lu - ja.

LA TRIAN TAGON • M kaj E (originale verkita): Albrecht
Kronenberger 2020-04-12, la Paskan Dimanĉon